

реєстрації власників землі, землекористувачів та обліку їхніх наділів.

Український земельний кадастр, через свою масштабність та обсяги роботи, був досить складним у реалізації. Фахівцями, за досить короткий період, були зібрані дані з усіх локальних кадастрів, приведено їх до єдиної системи координат та занесені в єдину автоматизовану систему.

Відкриття та публічний огляд проекту відбувся 1 лютого 2013 року, що одразу вказав на велику кількість технічних та правових неточностей, які з допомогою користувачів активно усуваються і досі.

Наступним кроком, стала розробка сервісів надання послуг користувачам. На сьогодні, після авторизації, можна отримати витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку, витяг з технічної документації про нормативну грошову оцінку, відомості про права власності на земельні ділянки. Представлено ряд послуг доступних і без авторизації [2].

Аналіз кадастрових систем Грузії [3], Болгарії [4], кадастрів країн-членів Євросоюзу [5] вказує, що в перспективі, державний земельний кадастр України має стати основною платформою для кадастрів нерухомості, державного лісового та водного кадастрів, кадастру тваринного світу, кадастру родовищ, проявів корисних копалин, та інших, яка об'єднуватиме всі кадастри держави в одну електронну систему, що відобразатиме реальну картину в різних галузях господарювання, сприятиме швидшому реформуванню земельних відносин в державі.

Список використаних джерел

1. Закон України про Державний земельний кадастр [Текст] : Закон від 07.07.2011 № 3613-VI / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. Вид-во, 2012. - № 8, - С. 348.
2. Публічна кадастрова карта України. URL: <https://e.land.gov.ua/services>.
3. Публічна кадастрова карта Грузії. URL: <http://www.reestri.gov.ge>.
4. Публічна кадастрова карта Болгарії. URL: <http://www.cadastre.bg>.
5. Кадастри країн-членів Євросоюзу. URL: www.eurocadastre.org.

Кушнірук Тетяна
к.с.-г.н., асистент
Лобанова Оксана
асистент

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

СТАН ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Управління земельними відносинами є одним з найважливіших завдань в економічному середовищі країни, що обумовлене сучасною земельною реформою. Зміни у власнісному статусі земель призвели до порушення існуючої організації території землекористувань та суттєво вплинули на структуру земельних угідь. Обумовлюється це тим, що на зміну переважному використанню земельних ресурсів як основи виробництва прийшли нові інтереси власників та активізувалося

застосування економічних методів й інструментів, характерних для ринкової економіки. Постійний розгляд окремим об'єктом земельного ресурсу та інституту власності не вирішує існуючої проблемної ситуації. Фактично в державі не розроблено методології управління земельними відносинами як базису просторового соціально-економічного розвитку [3, с. 143; 9, с. 22].

Закарпатська область нашої країни є унікальною. Згідно з даними Держгеокадастру в Закарпатській області її земельний фонд за станом на 01.01.2015 становить 1275,3 тис. га. Сільськогосподарські угіддя займають 471,0 тис. га (36,9%), з яких: ріллі – 200,2 (15,6%), багаторічних насаджень – 27,0 (2,1%), сіножатей та пасовищ – 225,3 тис. га (17,7%) відповідно. На ліси та інші лісовкриті площі припадає 724,1 тис. га (56,8%) території області, відкриті заболочені землі – 0,8 (0,1%), відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покриттям – 15,0 тис. га (1,2%), на інші види земель та угідь – 5% території області. За останні три роки площа сільськогосподарських та лісових земель суттєво не змінилася [1; 2].

В області переважає гористість, яка займає 80% загальної площі території, а лісистість – 51%. Регіон вважається малоземельним, оскільки на одну особу, що проживає на його території, припадає 0,135 га ріллі. Разом з тим область має високий коефіцієнт густоти населення – 101 чол./км². На її території розташовано 453 об'єкти природно-заповідного фонду площею 159 388,4 га, або 12,68% від території області, а середній показник по Україні становить 4,2%. Ці заповідники складають два національні парки НПП «Синевир» та Ужанський НПП Карпатського біосферного заповідника, в якому розташована найбільша в Європі територія з незайманими лісами та найвища гора Українських Карпат – Говерла (2061 м над рівнем моря). Ужанський НПП входить до складу українсько-польсько-словацького біосферного резервату «Східні Карпати» [8, с. 1]. У структурі земельної площі Закарпатської області найбільшу питому вагу становлять ліси та лісовкриті площі – 56,8%. Зауважимо, що протягом останніх років значно зросла вирубка лісу, незважаючи на те, що його цінність лісу дедалі збільшується [7, с. 20].

Значна частина земель сільськогосподарських угідь за механічним складом відноситься до суглинкових. Майже всі ґрунти області характеризуються значною генетичною кислотністю, яка зумовлена високим вмістом іонію водню та алюмінію, тому вони потребують обов'язкової хімічної меліорації. Територія регіону характеризується високим рівнем сукупного прояву небезпечних геологічних процесів, а саме зсувів, інтенсивного вивітрювання, обвалів, підвищеної сейсмічності [2, с. 28].

Земельні ресурси загалом є об'єктивним фактором соціально-економічного розвитку незалежно від політичних режимів, уподобань більшості, пріоритетів влади, і аграрне природокористування забезпечує їх відтворувальний процес.

Незважаючи на те, що за останні роки загальна земельна площа Закарпатської області не змінилася, площа земельних ділянок сільськогосподарських підприємств зменшилася у 4 рази .

Серед загальної земельної площі всіх районів найбільшу частину земельної площі сільськогосподарських підприємств та господарств громадян займають Мукачівський та Ужгородський райони – відповідно 57,7 та 52,5 тис. га, а найменшу – Свалявський – 11,4 тис. га. Характерною особливістю земель є лісистість та незначні площі, придатні для сільськогосподарського виробництва, у тому числі найменша в

країні площа орних земель [4, с. 100].

У зв'язку з високим рівнем лісистості регіону спостерігається відносно низька забезпеченість сільгоспугіддями в розрахунку на одного мешканця, яка в середньому становить 0,47 га (в Україні – 0,85 га), тобто для області характерне малоземелля та незавершеність земельної реформи. Забруднення ґрунтів неорганічними іонами і нестача корисних органічних, надлишок пестицидів та інших шкідливих мінеральних добавок спричиняють зниження врожайності та якості сільськогосподарських культур, а також ерозію і руйнування ґрунтів. При цьому традиційні добрива і методи внесення їх у ґрунт є дуже витратними. Разом з тим існують безмежні відтворювальні ресурси добрив із необхідними поживними елементами для сільськогосподарських культур, що близькі, а іноді й перевищують за якістю органічні добрива [7, с. 10; 5, с. 143].

Отже, високий рівень розораності угідь, не завжди обґрунтоване застосування хімічних засобів і технологічних прийомів обробітку ґрунту призвели до порушення екологічного стану природних ресурсів і стійкості агроландшафту, а саме посилення деградації ґрунтів, зниження їх родючості. Небезпечних масштабів набула ерозія ґрунтового покриву, посилюється дисбаланс розвитку рослинницьких і тваринницьких галузей [4, с. 15].

Список використаних джерел

1. Природно-заповідний фонд Закарпаття URL : <http://zakarpattia.net.ua/ukr-news-71785-Na-Zakarpatti-znakhodytsia-450-objektiv-pryrodno-zapovidnoho-fondu-na-ploshchi-177-tys.-ha>. – Назва з екрана.
2. Росоха, І. В. Навколишнє природне середовище Закарпаття: екологічний стан і перспективи його покращення [Електронний ресурс] / І. В. Росоха. URL : <http://www.ecolague.colocall.com>. – Назва з екрана.
3. Саблук, П. Т. Розвиток земельних відносин в Україні [Текст] / П. Т. Саблук. – К. : КНЕУ ННЦІАЕ, 2006. – 396 с.
4. Статистичний щорічник районів і міст Закарпатської області. Ч. II [Текст] / за заг. ред Г. Д. Гриник. – Ужгород, 2010. – 111 с.
5. Ступень, М. Г. Роль земельних ресурсів у структурі природно-ресурсного потенціалу [Текст] / М. Г. Ступень, Р. Й. Гулько, Р. Б. Таратула // Вісник Львівського державного аграрного університету. – 2006. – № 9. – С. 143-154. – (Землевпорядкування і земельний кадастр).
6. Флекей, З. П. Земельна реформа: стан земель та завдання землеустрою [Текст] / З. П. Флекей // Вісник Львівського державного аграрного університету. – 2006. – № 9. – С. 7-11. – (Землевпорядкування і земельний кадастр).
7. Фоменко, Л. В. Раціональне використання земель сільськогосподарського призначення в умовах Західного регіону [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.07.02 / Л. В. Фоменко. – Житомир, 2004. – 20 с.
8. Цатрян, Ш. М. Теоретичні аспекти раціонального землекористування на сільських територіях [Електронний ресурс] / Ш. М. Цатрян. URL : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2009_27/Stati/12PDF.pdf.
9. Черевко, Г. Земельні відносини в умовах ринку [Текст] / Г. Черевко, П. Буряк, Т. Гачек // Аграрна економіка. – 2009. – № 3-4. – С. 20-24.

